

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoP/20/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213209793
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8213209793.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci maloletých detí O. M., nar. XX.XX.XXXX a S. M., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, deti rodičov U. M., nar. XX.X.XXXX, bytom D. X, S. a C. M., rodenej B., nar. XX.X.XXXX, bytom C.. X.. V.. L. O. XX, F. 01 S., o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 5P 87/2013-96 zo dňa 9. 4. 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvého stupňa“) návrh otca na zníženie výživného zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Vo svojom rozhodnutí súd prvého stupňa okrem iného uviedol, že pri rozhodovaní o návrhu na zníženie výživného je rozhodujúce posúdenie, či došlo alebo nedošlo od posledného rozhodovania o výživnom k podstatnej zmene pomerov, či už na strane rodičov, alebo mal. detí. Je preto vždy porovnať rozhodujúce okolnosti pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom a v období, kedy sa konalo o návrhu na zníženie výživného. Nie je pritom rozhodujúce, či výživné, ktoré bolo naposledy určené, bolo alebo nie bolo primerané. Rozhodujúce pri rozhodovaní o znížení výživného je, či došlo k zmene pomerov, či došlo alebo nedošlo od doby posledného rozhodovania o výživnom k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu výživného sa posudzuje ako zmena pomerov na strane rodičov najčastejšie zhoršenie alebo zlepšenie majetkových pomerov, zvýšenie, prípadne zníženie príjmu, pribudnutie alebo ubudnutie vyživovacích povinností a podobne. Je vždy potrebné prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného v období podania návrhu na zníženie výživného, prípadne zníženie výživného, aj počas celej doby konania o návrhu na zníženie výživného, ktoré môžu mať vplyv na zníženie vyživovacej povinnosti vtedy, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, v porovnaní s pomermi v čase posledného rozhodovania o výživnom. Teda nestačí úvaha len o tom, či doterajšie výživné bolo primerané, resp. či neprimerané.

Porovnaním okolností, ktoré boli v čase posledného rozhodovania o výživnom, pokiaľ ide o vek detí, pomery rodičov, tak vzhľadom na okolnosť, že rozhodnutie vo veci rozvodu manželstva bolo vyhlásené dňa 19.11.2013 a nadobudlo právoplatnosť 6.12.2013 a otec návrh na zníženie výživného, ktorý nebol odvolaním proti rozsudku o rozvode manželstva, vo výroku o určení výživného (keďže rodičia sa vzdali odvolania), ale mohol byť posudzovaný len ako návrh na zníženie výživného, súd dospel k záveru, že

v čase podania návrhu na zníženie výživného boli rovnaké pomery u detí, u oboch rodičov ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, teda v čase vyhlásenia rozsudku vo veci rozvodu manželstva. Otec v tom čase bol evidovaný ako nezamestnaný. Matka rovnako bola evidovaná ako nezamestnaná a deti boli umiestnené v predškolskom zariadení. Maloleté deti naďalej sú ešte v predškolskom veku. Mal. O. už je v prípravnom ročníku pred nástupom na základnú školu. Vek 6 rokov dovŕšil 15.10.2014. Matka detí je naďalej nezamestnaná. S deťmi býva u svojich rodičov. Otec detí bol do 9.9.2014 evidovaný ako nezamestnaný. Tvrdil síce, že si aktívne hľadá prácu v stavebníctve avšak vzhľadom na to, že išlo o obdobie, kedy je sezóna v stavebníctve, je málo pravdepodobné, že ak by si naozaj aktívne hľadal prácu, že by si žiadnu prácu v stavebníctve nenašiel. V období od 12.9.2014 do 15.10.2014 už mal príjem z práce v zahraničí a od 2.2.2015 je opäť zamestnaný v zahraničí.

Porovnaním okolností rozhodujúcich pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom a v čase od podania návrhu na zníženie výživného doposiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že nedošlo k zhoršeniu pomerov na strane príjmov u otca, ale práve naopak, k zlepšeniu jeho pomerov. Nedošlo zatiaľ k zmene pomerov u mal. detí, ani u matky, takým spôsobom, ktorý by odôvodňoval zníženie výživného, práve naopak u detí s ich pribúdajúcim vekom sa zvyšujú náklady na krytie ich potrieb, a preto súd prvého stupňa návrh otca maloletých detí na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol. Súd prvého stupňa konštatoval, že u detí s pribúdajúcim vekom, a aj vzhľadom na to, že mal. O. je už pred nástupom na základnú školu, náklady na krytie ich potrieb rastú. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletých detí. V odvolaní okrem iného uviedol, že jeho príjmové možnosti vyhodnotil prvostupňový súd nesprávne, keďže už v návrhu na zníženie výživného uviedol, že mzda dosahovaná v zahraničí nepostačovala na platenie výživného po odpočítaní nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s prácou v zahraničí. Je pravdou, že došlo k zvýšeniu príjmu z dôvodu zamestnania v zahraničí, avšak tento nárast bol iba prechodný, nakoľko v súčasnosti už túto prácu nemá. Súd ďalej nezohľadnil to, že jeho pracovný pomer bol sprostredkovaný personálnou agentúrou a jeho zamestnávateľom preto nebola priamo zahraničná osoba. Vykonávanie práce pod agentúrou bolo slabo finančne ohodnotené a naproti tomu požiadavky na plnenie noriem boli dosť vysoké, čo sa podpísalo na nemožnosti udržať si prácu dlhšiu dobu. Zníženie výživného na sumu 60 Eur na každé dieťa je podľa jeho názoru dostačujúce na pokrytie základných oprávnených potrieb a nákladov maloletých detí, s ohľadom na ich vek a skutočnosť, že v súčasnosti nie je v jeho schopnostiach prispievať na deti sumou, ktorú určil súd v rozvodovom rozsudku. Finančné prostriedky nedokáže zabezpečiť ani prípadným odpredajom hnuiteľných vecí, alebo nehnuteľností, pretože žiadny takýto majetok nevlastní. Nachádza sa preto v situácii, že bol na jeho osobu vydaný exekučný príkaz z titulu neuhradeného výživného a z dôvodu nemožnosti hradiť výživné čelí trestnému stíhaniu následkom podaného trestného oznámenia zo strany matky. Ak by skutočne mal dostatok financií, dlh na výživnom by vyrovnal na samom začiatku bez toho, aby riskoval trestné následky, ktoré mu reálne hrozia. Týmito skutočnosťami sa súd v odôvodnení rozsudku vôbec nezaoberal. Potvrdenie zamestnávateľa, ktoré predložil okresnému súdu, dokazuje, že za február 2015 dosiahol čistú mesačnú mzdu vo výške 343,20 Eur. Je to nízke ohodnotenie, ktoré v podstate nepostačuje na vykrytie všetkých jeho vlastných životných potrieb, čo však neznamená, že si neuvedomuje, že potreby jeho detí sú prvoradé a snaží sa im zabezpečiť maximum. Momentálne nie je v jeho možnostiach a schopnostiach, aby platil výživné v doterajšom rozsahu, t.j. 170 Eur na obidve deti. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne aby rozsudok zmenil tak, že zníži výživné na sumu 60 Eur na každé dieťa.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletých detí navrhujúc rozsudok potvrdiť. Podrobne uviedla jednotlivé položky, ktoré predstavujú náklady na maloleté deti a poukázala na skutočnosť, že je zákonnou povinnosťou rodičov k deťom zabezpečiť ich výživu.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len O.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Berúc do úvahy súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ako aj citované právne predpisy odvolací súd právne uzatvára a konštatuje nasledovne:

Je potrebné prisvedčiť argumentácii súdu prvého stupňa, že návrh otca maloletého nie je dôvodný, nakoľko otec maloletého mal podľa obsahu spisu v čase rozhodovania súdu prvého stupňa zárobok vyšší, nakoľko svoju finančnú situáciu si zlepšoval aj prácou v zahraničí.

Matka maloletého je osobou, ktorá sa o maloleté deti v zmysle § 62 ods. 4 zákona o rodine stará, pričom odvolací súd konštatuje, že otec maloletého vo vzťahu k maloletým uhrádza výživné bez tejto osobnej starostlivosti, aj to bez potrebnej periodicity, nakoľko je proti nemu vedené ako exekučné, tak aj trestné konanie.

Krajský súd v Prešove sa plne stotožňuje so závermi prvostupňového súdu. Len na zdôraznenie odvolací súd poukazuje na fakt, že k inštitútu výživného pre maloleté dieťa treba pristupovať ako k bazálnemu právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia.

Výživné je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať svojim členom uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Nesporným je aj fakt, že s narastajúcim vekom, rastom a vývojom maloletého dieťaťa narastajú aj výdavky na maloleté dieťa. V danom prípade maloletý O. dovŕši v roku 2016 osem rokov veku (maloletá S.esť rokov veku) a odvolací súd rovnako ako aj súd prvého stupňa považuje s ohľadom na majetkové a zárobkové pomery oboch rodičov výživné vo výške 170 eur mesačne na obe deti spolu za primerané.

Odvolací súd poukazuje vo vzťahu k tvrdeniam otca maloletých na oznámenie U. X. s.r.o. (čl. 52 spisu), podľa ktorého príjem otca činil 360 Eur, ale ak by pracoval v zahraničí, budú mu platiť aj cestovné náhrady za odpracovaný deň 45 Eur, čiže ak odpracuje 20 dní, dostane 900 Eur.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., lebo ide o konanie, ktoré môže začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.